

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 7.8.2012
COM(2012) 448 final

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

o izvajanju Uredbe Sveta (EGS) št. 259/93 z dne 1. februarja 1993 o nadzorovanju in kontroli pošiljk odpadkov znotraj Evropske skupnosti, v Skupnost in iz nje ter o izvajanju Uredbe (ES) št. 1013/2006 z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov

Nastajanje nevarnih in drugih odpadkov, ravnanje z njimi in njihovo čezmejno pošiljanje v državah članicah Evropske unije, 2007–2009

{SWD(2012) 244 final}

POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

o izvajanju Uredbe Sveta (EGS) št. 259/93 z dne 1. februarja 1993 o nadzorovanju in kontroli pošiljk odpadkov znotraj Evropske skupnosti, v Skupnost in iz nje ter o izvajanju Uredbe (ES) št. 1013/2006 z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov

Nastajanje nevarnih in drugih odpadkov, ravnanje z njimi in njihovo čezmejno pošiljanje v državah članicah Evropske unije, 2007–2009

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Poročanje držav članic	4
3.	Nastajanje nevarnih odpadkov	4
4.	Pošiljke odpadkov iz držav članic.....	5
5.	Pošiljke odpadkov v države članice	7
6.	Nezakonite pošiljke, inšpekcijski pregledi in izvrševanje	8
7.	Splošne ugotovitve o stanju izvajanja.....	9
8.	Naslednji ukrepi	10

RAZVOJ DOGODKOV V ZVEZI Z NASTAJANJEM NEVARNIH IN DRUGIH ODPADKOV, RAVNANJEM Z NJIMI IN NJIHOVIM POŠILJANJEM V DRŽAVAH ČLANICAH EU, 2007–2009

1. UVOD

Čezmejni prehod nevarnih odpadkov in njihovo odstranjevanje sta urejena z Baselsko konvencijo z dne 22. marca 1989, katere pogodbenica je Evropska unija (EU).

EU je skupaj z državami Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in drugimi tretjimi državami, ki so pogodbenice Konvencije, vzpostavila sistem za nadzor in kontrolo pošiljk odpadkov znotraj svojih meja. Konvencija je prenesena v zakonodajo Unije z Uredbo (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov¹.

Države članice vsako koledarsko leto Sekretariatu Baselske konvencije predložijo poročilo za preteklo koledarsko leto o zakonskih določbah, izvajanju in ukrepih varstva okolja. Poročilo skupaj z dodatnimi informacijami v obliki vprašalnika pošljejo tudi Komisiji.² Komisija vsaka tri leta pripravi poročilo na podlagi poročil, ki jih predložijo države članice.³ To obravnava vprašanja o omejitvah pošiljk, spremljanju, ukrepih zoper nezakonite pošiljke in finančnem kritju.

Prvo poročilo Komisije je zajemalo obdobje 1997–2000 in je bilo objavljeno leta 2006.⁴ Drugo poročilo je zajemalo obdobje 2001–2006, pripravljeno pa je bilo leta 2009.⁵ To je tretje poročilo o izvajanju in zajema obdobje 2007–2009. Podrobne informacije o odzivih držav članic na vprašalnik Sekretariata Baselske konvencije in vprašalnik Komisije za obdobje 2007–2009 so na voljo v oddelkih B in E delovnega dokumenta služb Komisije, ki je priložen temu poročilu. Kvantitativni podatki o nastajanju odpadkov, ravnanju z njimi in njihovim pošiljanjem so povzeti v preglednicah ter prikazih v oddelku A delovnega dokumenta.

Poudariti je treba, da se v Baselski konvenciji izraza „uvoz“ in „izvoz“ uporabljata za vsako pošiljko v državo pogodbenico Konvencije in iz nje. V skladu z zakonodajo EU se ta izraza uporabljata samo za pošiljke v Evropsko unijo kot celoto in iz nje. Vendar pa se zaradi razumljivosti v tem poročilu pojavljata v narekovajih in se občasno uporabita za pošiljke odpadkov na splošno. Oba izraza pa se pojavljata v delovnem dokumentu v pomenu, v katerem sta uporabljena v Baselski konvenciji.

V skladu s členom 60(2) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Komisija v petih letih od 12. julija 2007 pregleda izvajanje člena 12(1)(c) (ugovori zoper predvidene pošiljke odpadkov, namenjenih predelavi, ki niso v skladu z nacionalno zakonodajo države odpreme), vključno z njegovim učinkom na varstvo okolja in delovanje notranjega trga. Komisija je pri pripravi tega pregleda leta 2010 zaprosila države članice za informacije glede uporabe člena 12(1)(c). Države članice

---

¹ UL L 190, 12.7.2006, str. 1.

² Odločba 1999/412/ES (UL L 156, 23.6.1999, str. 37) in člen 51(2) Uredbe (ES) št. 1013/2006.

³ Člen 41 Uredbe (EGS) št. 259/93 in člen 51 Uredbe (ES) št. 1013/2006.

⁴ Poročilo Komisije {SEC(2006) 1053}, 1.8.2006.

⁵ Poročilo Komisije {SEC(2009) 811}, 24.6.2009.

so razen v treh manjših primerih, pri katerih uporaba določbe ni bila očitno pomembna, večinoma odgovorile, da niso uporabljale te določbe.

Določba člena 12(1)(c) tako do zdaj ni imela nobenega učinka na varstvo okolja in delovanje notranjega trga. Komisija bo še naprej spremljala uporabo te določbe in lahko po potrebi sprejme ustrezne ukrepe pri prihodnjem pregledu Uredbe.

2. POROČANJE DRŽAV ČLANIC

V času priprave tega poročila je večina držav članic odgovorila na vprašalnik Sekretariata Baselske konvencije in vprašalnik Komisije za obdobje 2007–2009. Čeprav je bilo treba vsa poročila za leto 2009 Komisiji predložiti do 31. decembra 2010, je bilo dovoljeno podaljšanje roka. Datum, do katerega je bilo treba opraviti analizo kvantitativnih podatkov iz baselskih poročil, je bil 15. julij 2011. Zaradi upravnih razlogov so bila baselska poročila iz Grčije (2009), Cipra (2008 in 2009) in Malte (2007) predložena po tem datumu in jih ni bilo mogoče upoštevati. Rok za vključitev odgovorov držav članic v oddelka B in E delovnega dokumenta služb Komisije je bil 30. november 2011. Do tega datuma Češka ni predložila odgovorov na vprašalnik Komisije za leto 2008, Nizozemska pa tega ni storila za leto 2009. Francija ni predložila nobenih poročil za obdobje 2007–2009. Povzetek manjkajočih podatkov je predstavljen v preglednici 1 delovnega dokumenta služb Komisije. Do zdaj sicer niso bili uvedeni nobeni postopki za ugotavljanje kršitev, Komisija pa je uvedla zahteve v okviru sistema „EU pilot“ za preučitev primerov manjkajočih poročil.

Poglavitni upravni podatki in informacije o zadevnih nacionalnih določbah so bili na splošno popolni in točni. Večina držav članic je obsežno poročala o ukrepih za preprečevanje nastajanja odpadkov. O sprejetih ukrepih za zmanjšanje pošiljk odpadkov so poročale manj pogosto. Informacije o učinkih nastajanja, prevažanja in odstranjevanja nevarnih in drugih odpadkov na zdravje ljudi in okolje so bile manj obsežne, v nekaterih primerih pa niso bile na voljo.

Kar zadeva podatke o nezakonitih pošiljkah, so nekatere države sporočile veliko primerov, druge pa le nekaj ali nič. Le malo poročil je navajalo odstranitve, ki niso potekale tako, kot je bilo predvideno, nobena država članica pa ni poročala o nesrečah, ki se pripetijo med prehodom nevarnih ali drugih odpadkov prek meje ali med njihovim odstranjevanjem.

Primerjava celotnih količin odpadkov, ki se pošiljajo med državami članicami, je pokazala neskladja v količinah, ki so jih posamezne države članice sporočile za iste pošiljke in bi morale biti enake. Pri nevarnih odpadkih so skupne količine „izvoza“ med državami članicami večje od skupnih količin „uvoza“ (na primer leta 2009 je bila razlika 27 %). Pri vseh drugih prijavljenih odpadkih so skupne količine „uvoza“ večje od „izvoza“ (na primer leta 2009 je bila razlika 36 %). Komisija namerava v sodelovanju z državami članicami izboljšati kakovost sporočenih podatkov.

3. NASTAJANJE NEVARNIH ODPADKOV

V vprašalniku Baselske konvencije so vse države pozvane, naj zagotovijo podatke o skupni količini nastalih nevarnih odpadkov in „drugih odpadkov“. „Drugi odpadki“ v tem okviru pomenijo odpadke, zbrane iz gospodinjstev, in ostanke, ki nastanejo pri sežiganju gospodinskih odpadkov, kar sta dve kategoriji odpadkov, ki zahtevata posebno obravnavo in se nadzorujeta podobno kot nevarni odpadki na podlagi Baselske konvencije (oznaki Y46 in

Y47). Nevarni odpadki so opredeljeni v skladu s seznamom vrst odpadkov in/ali sestavin odpadkov (oznake Y1–18 in Y19–45) ter nekaterih nevarnih lastnosti. Če odpadki veljajo za nevarne v skladu z domačo zakonodajo, tudi za namene Konvencije spadajo v to opredelitev.

V času priprave tega poročila so bili podatki o skupni količini nastalih nevarnih odpadkov za leto 2009 še nepopolni. Skupno 11 držav ni predložilo podatkov o skupni količini nastalih nevarnih odpadkov za leto 2009. Za leto 2008 so manjkali podatki štirih držav (Cipra, Francije, Italije, Španije), za leto 2007 pa treh (Francije, Italije, Švedske). Da bi zapolnili vrzeli v podatkih, so bile količine ocenjene na podlagi podatkov iz preteklih let.

Leta 2009 je v EU-27⁶ nastalo približno 77 milijonov ton nevarnih odpadkov, od katerih jih je približno 58 milijonov ton nastalo v EU-15⁷. Med letoma 2000 in 2008 se je skupna količina nevarnih odpadkov, nastalih v EU-27, povečala za 46 %. V enakem obdobju se je količina nevarnih odpadkov, nastalih v EU-15, povečala za 57 %. Količine nevarnih odpadkov, nastalih v letu 2009, so nekoliko manjše kot v letu 2008 (po 8 % v EU-27 in EU-15). Leta 2009 je bila skupna količina nastalih nevarnih odpadkov na prebivalca 154 kg na leto za celotno Evropsko unijo (EU-27), v EU-12⁸ pa je bilo povprečje nekoliko višje, in sicer 186 kg na leto. Ugotovljena nihanja količin nastalih nevarnih odpadkov v EU je mogoče povezati z nihanji v gospodarskih dejavnostih v enakem obdobju.

V obdobju 2007–2009 je največ nevarnih odpadkov nastalo v Nemčiji, in sicer približno 19 milijonov ton letno, sledijo pa ji Italija⁹, Estonija¹⁰, Francija, Združeno kraljestvo in Poljska. V Združenem kraljestvu se je količina nastalih nevarnih odpadkov leta 2009 precej zmanjšala. Na Poljskem pa so se količine med letoma 2007 in 2008 precej povečale.

V obdobju 2007–2009 je največ nevarnih odpadkov na prebivalca nastalo v Estoniji, na Finskem, Nizozemskem, Švedskem, Portugalskem in v Nemčiji. Najmanjše količine na prebivalca pa so bile evidentirane v Latviji, Romuniji, Litvi in Grčiji.

Države članice so oznake Y za odpadke na podlagi Baselske konvencije uporabljale zelo različno. Nekatero državo članico sploh niso sporočile podatkov o nastalih nevarnih odpadkih z oznakami Y. Nekatero državo članico so poročale izključno o odpadkih, zbranih iz gospodinjstev (Y46), in ostankih, ki nastanejo pri sežiganju gospodinjstev odpadkov (Y47).

4. POŠILJKE ODPADKOV IZ DRŽAV ČLANIC

Vse države članice, razen Cipra, Francije, Grčije in Malte, so predložile informacije o izhodnih pošiljkah („izvozih“ v smislu Baselske konvencije) prijavljenih odpadkov za vsa tri leta v obdobju 2007–2009.

Leta 2009 je bila skupna količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih iz držav članic EU (EU-27), približno 11,4 milijona ton, od tega je bilo približno 7,2 milijona ton nevarnih odpadkov. Delež EU-12 v vseh prijavljenih poslanih odpadkih je bil le približno 2 %, od česar je bil delež nevarnih odpadkov le približno 3 %.

---

⁶ Vse sedanje države članice Evropske unije.

⁷ Države, ki so se Evropski uniji pridružile pred letom 2004.

⁸ Države, ki so se Evropski uniji pridružile leta 2004 oziroma 2007.

⁹ Vrednosti za Italijo in Francijo temeljijo na ocenah.

¹⁰ Podatki iz Estonije vključujejo odpadke oljnega skrilavca, ki zajemajo več kot 95 % celotne količine.

Pošiljke prijavljenih odpadkov iz držav članic so se stalno povečevale. Med letoma 2001 in 2009 se je količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih iz držav članic, povečala za 80 %. Pri pošiljkah nevarnih odpadkov je naraščajoči trend opazen do leta 2007. Med letoma 2001 in 2007 se je količina nevarnih odpadkov, poslanih iz držav članic, povečala za 150 %. Od leta 2007 so se količine nevarnih odpadkov, poslanih iz držav članic, nekoliko zmanjšale (9-odstotno zmanjšanje med letoma 2007 in 2009).

V obdobju 2007–2009 je bila največja „izvoznica“ nevarnih odpadkov Nizozemska (2,8 milijona ton leta 2009), sledile pa so ji Italija, Belgija, Francija in Irska. Medtem ko so se pošiljke nevarnih odpadkov iz Nizozemske med letoma 2006 in 2009 zmanjšale za 14 %, pa je Italija za isto obdobje poročala o 64-odstotnem povečanju. Kar zadeva izhodne pošiljke nevarnih odpadkov v kilogramih na prebivalca, sta imela vodilno vlogo v obdobju 2007–2009 med državami članicami Nizozemska in Luksemburg, sledili pa sta jima Irska in Belgija.

V obdobju 2007–2009 je imela Nizozemska vodilno vlogo tudi med državami članicami z največjimi skupnimi količinami prijavljenih poslanih odpadkov (s približno tremi milijoni ton v letu 2009), sledile pa so ji Italija, Nemčija, Avstrija in Belgija. Kar zadeva izhodne pošiljke vseh prijavljenih odpadkov v kilogramih na prebivalca, so imeli vodilno vlogo med državami članicami Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Irska in Belgija.

Leta 2009 je bilo več kot 90 % nevarnih odpadkov EU obdelanih v državi porekla. Države z „izvozno“ stopnjo, višjo od 40 %, so bile Luksemburg, Slovenija, Irska, Nizozemska, Belgija in Danska.

Skupina „Y1–Y18“ je najpomembnejša kategorija odpadkov in zajema približno 38 % skupne količine vseh prijavljenih odpadkov, poslanih iz EU-27 v letu 2009. Kategorija „Y19–Y45“ je zajemala približno 13 %, kategorija drugih odpadkov (Y46–Y47) (tj. mešani gospodinjski odpadki in ostanki sežiganja) pa približno 10 %. Manjše količine (približno 1 %) so bile uvrščene v mešanico kategorij Y1–Y45. Približno 35 % pošiljk je bilo uvrščenih bodisi na podlagi nacionalne klasifikacije bodisi klasifikacije EU. Statistični podatki za leti 2007 in 2008 so podobni.

Leta 2009 je bilo le 3 % odpadkov poslanih neuvrščenih po klasifikaciji. V preteklih letih (2005–2008) je bil ta delež med 7 % in 14 %. V obdobju 2007–2009 so med državami članicami največ odpadkov, neuvrščenih po klasifikaciji, poslali Nemčija, Francija, Švedska, Danska, Združeno kraljestvo in Irska. Mešanica oznak Y je bila uporabljena le v redkih primerih in za majhne količine. V letih 2008 in 2009 je bilo iz Avstrije poslanih veliko (0,6 milijona ton leta 2008 in 1,8 milijona ton leta 2009) nenevarnih odpadkov na podlagi prijave. Danska, Francija, Slovenija in Italija so poročale o izhodnih pošiljkah odpadkov, ki so bile uvrščene kot „nevarni, navedeni po državah“.

Večina nevarnih odpadkov, poslanih iz držav članic,¹¹ je bilo vključenih v postopek predelave. V obdobju 2007–2009 je bil delež predelave od 72 % do 77 % za odpadke, poslane iz EU-15 oz. EU-27. Stopnja predelave odpadkov, poslanih iz EU-12, je bila še višja in je bila v obdobju 2007–2009 med 85 % in 89 %.

Leta 2009 je več kot 40 % nevarnih odpadkov, poslanih iz EU-27 v predelavo, prišlo z Nizozemskega. Druge države članice z velikimi odstotnimi deleži in skupnimi količinami

---

¹¹ Izraz „odpadki, poslani iz“ držav članic, vključuje pošiljke znotraj EU. Velika večina odpadkov, poslanih prek meja, ostane v EU.

nevarnih odpadkov, poslanih v predelavo, so bile Francija, Belgija, Združeno kraljestvo in Italija.

Leta 2009 so Grčija, Bolgarija, Ciper, Italija in Romunija pošiljali nevarne odpadke predvsem za odstranjevanje. Največ nevarnih odpadkov sta za odstranjevanje poslali Italija in Nizozemska.

Velika večina vseh prijavljenih izhodnih pošiljk odpadkov v obdobju 2007–2009 je bila poslana v druge države članice EU. Med vsemi prijavljenimi odpadki, poslanimi iz EU-27, jih je bilo 99 % namenjenih v EU-27 in države Efte, več kot 87 % pa jih je ostalo v EU-15. Čeprav je bila večina odpadkov, poslanih iz EU-12, namenjenih v druge države članice EU, je bil nezanemarljiv delež poslan tudi v države, ki niso članice OECD (7 % leta 2009, 11 % leta 2008, toda 0 % leta 2007). Med nevarnimi odpadki, poslanimi iz držav članic (EU-27), jih je bilo 99 % namenjenih v EU-27 in države Efte, več kot 95 % pa jih je ostalo v EU-15.

5. POŠILJKE ODPADKOV V DRŽAVE ČLANICE

Ta oddelek temelji na poročilih, ki jih je predložilo 20 držav članic, pri čemer Ciper, Francija, Grčija, Irska, Malta, Portugalska in Romunija niso predložili informacij za obdobje 2007–2009.

Leta 2009 je bila skupna količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice EU, približno 12,4 milijona ton, od tega je bilo približno 6,7 milijona ton nevarnih odpadkov. Pri spremembah količin nevarnih odpadkov, poslanih v države članice, je mogoče do leta 2007 opaziti močan naraščajoči trend. Med letoma 2001 in 2007 se je količina nevarnih odpadkov, poslanih v države članice, povečala za 147 %. Večina teh pošiljk zajema pošiljke znotraj EU, ugotovljeno povečanje pa je verjetno mogoče pripisati temu, da imajo nekatere države visoko razvite obrate za ravnanje z nevarnimi odpadki, druge države pa jih nimajo.

Leta 2008 se je količina nevarnih odpadkov, poslanih v države članice, zmanjšala, vendar se je leta 2009 zopet povečala. Količina v letu 2009 je manjša kot v letu 2007, vendar večja od količine v letu 2006. To splošno gibanje je podobno za vse prijavljene odpadke. Med letoma 2001 in 2007 se je količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice, povečala za 72 %.

V obdobju 2007–2009 je največ nevarnih odpadkov „uvozila“ Nemčija (2,7 milijona ton v letu 2009), sledile pa so jih Nizozemska, Belgija, Italija, Francija in Švedska. Nemčija je nedvomno na prvem mestu tudi glede skupne količine nevarnih in drugih prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice EU (7,6 milijona ton v letu 2009). Druge države članice, ki so v obdobju 2007–2009 „uvozile“ velike skupne količine nevarnih in drugih prijavljenih odpadkov, so bile Italija, Nizozemska, Belgija, Švedska in Francija. Kot pri izhodnih pošiljkah imajo tudi v tem primeru države EU-12 manjšo vlogo. Delež nevarnih in drugih prijavljenih odpadkov, poslanih v EU-12, je bil le približno 2 %. Kar zadeva vhodne pošiljke odpadkov v kilogramih na prebivalca, so imele vodilno vlogo med državami članicami v obdobju 2007–2009 Belgija, Nizozemska, Švedska in Nemčija, in sicer za nevarne odpadke in vse prijavljene odpadke.

Kot pri izhodnih pošiljkah odpadkov je skupina „Y1–Y18“ najpomembnejša kategorija odpadkov in zajema približno 29 % skupne količine prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice EU-27 v letu 2009. Kategorija „Y19–Y45“ je zajemala približno 12-odstotni delež,

kategorija drugih odpadkov (Y46–Y47) pa približno 5-odstotnega v EU-27 leta 2009. Ta porazdelitev je zelo podobna v vseh referenčnih letih v obdobju 2007–2009.

Leta 2006 je kategorija „neuvrščenih“ odpadkov še prevladovala v razvrstitvi vrst odpadkov in je zajemala 36 % vseh pošiljk v Evropsko unijo. Leta 2007 je bil delež „neuvrščenih“ odpadkov 22 %, leta 2009 pa samo 13 %. Leta 2009 so se odpadki, neuvrščeni po klasifikaciji, pošiljali v Nemčijo, na Švedsko, v Francijo in Združeno kraljestvo. V Nemčijo je bilo poslanih veliko odpadkov (3,2 milijona ton leta 2009), uvrščenih kot „EU-WSR ali nacionalni nenevarni odpadki“. Avstrija je za leti 2009 in 2008 poročala o „uvozu“ nenevarnih odpadkov na podlagi prijave (približno 142 000 ton leta 2009 in 96 000 ton leta 2008). Italija je za leti 2007 in 2009 poročala o velikih količinah „uvoza“ odpadkov, uvrščenih kot „nevarni, navedeni po državah“ (približno 295 000 ton leta 2007 in 705 000 ton leta 2009).

Večina odpadkov, poslanih v države članice EU, je bilo vključenih v postopek predelave. Vendar pa se je v zadnjih letih delež predelave zmanjšal. Tako je bilo leta 2004 v postopek predelave vključenih 84 % odpadkov, poslanih v države članice EU-27, leta 2009 pa je bil delež predelave 70 %. Ta trend je podoben tudi za EU-15.

Kar zadeva delež predelave v primerjavi z deležem odstranjevanja, so razlike med državami članicami precejšnje. V letih 2008 in 2009 je bilo v postopek odstranjevanja vključenih več kot 40 % odpadkov, poslanih v naslednje države članice: v Avstrijo, na Dansko, v Nemčijo in Španijo. Leta 2009 so o največjih količinah odpadkov, „uvoženih“ za odstranjevanje, poročale Nemčija (1,5 milijona ton), Nizozemska (135 000 ton) in Francija (102 000 ton).

Večina nevarnih in drugih prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice v obdobju 2007–2009, je bila poslana iz drugih držav članic. Več kot 97 % vseh prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice, je bilo poslanih iz drugih držav članic ali držav Efte, več kot 84 % pa jih je bilo poslanih iz EU-15. Kar zadeva nevarne odpadke, jih je bilo več kot 96 % poslanih iz drugih držav članic ali držav Efte, več kot 80 % pa iz EU-15. Delež nevarnih odpadkov in vseh prijavljenih odpadkov, poslanih iz držav, ki niso članice OECD, je bil zelo majhen.

6. NEZAKONITE POŠILJKE, INŠPEKCIJSKI PREGLEDI IN IZVRŠEVANJE

Večina držav članic je za obdobje 2007–2009 poročala o primerih nezakonitih pošiljk odpadkov. Nekatere države članice so poročale o velikem številu takih primerov, druge pa le o nekaj oziroma nobenem. Države, ki so sporočile največ teh primerov, so bile Nemčija, Nizozemska, Belgija, Združeno kraljestvo in Avstrija (te zajemajo več kot 70 % sporočenih primerov v obdobju 2007–2009).

Za leto 2009 so države članice poročale o približno 400 primerih nezakonitih pošiljk odpadkov, pri čemer se je o nekaterih primerih verjetno poročalo dvakrat, in sicer je enkrat o njih poročala namembna država, enkrat pa država odpreme. Leta 2009 je približno polovica nezakonitih pošiljk, o katerih so poročale države članice, zajemala pošiljke med državami članicami, druga polovica pa je zajemala pošiljke v EU ali iz nje. Vendar pa je treba upoštevati, da je skupno število nezakonitih pošiljk precej večje od tistega v uradnih poročilih. Tako so na primer skupni ukrepi izvrševanja mreže IMPEL (Evropske mreže za izvajanje in uveljavljanje okoljske zakonodaje) in skupine TFS (skupine za čezmejne pošiljke odpadkov)

po poročevalnem obdobju (2007–2009) pokazali, da v EU več kot 20 % pošiljk, ki vsebujejo odpadke, ni skladnih z Uredbo (ES) št. 1013/2006.¹²

Najpogostejša razloga za nezakonnost sta bila pošiljanje odpadkov brez prijave pristojnim organom ali v nasprotju s prepovedjo pošiljk v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006. Običajna odzivna ukrepa sta bila vrnitev odpadkov v državo porekla in določitev denarne kazni.

Ukrepi, ki so jih države članice uporabile za odkrivanje nezakonitih pošiljk, so vključevali redno kontrolo na meji in redno spremljanje obratov, kjer nastajajo odpadki in/ali se z njimi ravna, naključne preglede čezmejnih pošiljk in obratov, kjer nastajajo odpadki in/ali se z njimi ravna, ter naključne preglede na državnih cestah. Večina držav članic je zagotovila tudi podrobne podatke o številu pregledov pošiljk odpadkov oziroma povezane predelave ali odstranjevanja ter o številu nezakonitih pošiljk, ki so bile dejansko odkrite med temi pregledi. Število kontrol in naključnih pregledov, izvedenih v EU, se med državami članicami zelo razlikuje. V letu 2009 je najboljšo prakso na področju naključnih pregledov pokazala Poljska, ki je opravila približno 40 naključnih pregledov za vsakih 1 000 ton nevarnih odpadkov, poslanih v državo ali iz nje. V večini držav članic je to referenčno število vsaj 10-krat manjše.

7. SPLOŠNE UGOTOVITVE O STANJU IZVAJANJA

Poročanje

V obdobju 2007–2009 je bila odzivna stopnja na vprašalnik Sekretariata Baselske konvencije in vprašalnik Komisije skoraj 100-odstotna. Vendar pa večina držav članic ni pravočasno predložila poročil. Nekaj baselskih poročil je bilo prejetih po 15. juliju 2011, ki je bil zadnji dan za oddajo, zato jih ni bilo mogoče upoštevati v analizi kvantitativnih podatkov. Države članice so na splošno zagotovile dovolj informacij o pošiljkah odpadkov in zadevnih upravnih vprašanjih, nacionalnih določbah in politikah.

Kakovost podatkov

V številnih primerih so se podatki, ki jih je sporočila država odpreme, razlikovali od podatkov, ki jih je sporočila namembna država. Leta 2009 je bila razlika med sporočenim „izvozom“ in „uvozom“ nevarnih odpadkov med državami članicami EU približno 27 %, pri čemer je bil „izvoz“ večji od „uvoza“. V istem letu je bila razlika med sporočenim „izvozom“ in „uvozom“ drugih prijavljenih odpadkov med državami članicami EU približno 36 %, pri čemer pa je bil „uvoz“ večji od „izvoza“.

Uvrstitev odpadkov

Pomanjkanje ustreznih baselskih oznak za nekatere nevarne odpadke pogosto ovira pregledno poročanje. Vendar pa so se razmere izboljšale, saj lahko države zdaj uporabijo oznake evropskega seznama odpadkov (ELW)¹³. Za usklajevanje poročanja se države članice dejavno spodbuja, naj v svoja poročila vključijo tudi oznake ELW. Poleg tega bi dosledna uporaba oznak ELW pripomogla k boljšemu poročanju o nenevarnih odpadkih, ki niso zajeti v kategorijah Y46 in Y47 oziroma v nobenih posebnih baselskih oznakah in za izvoz katerih velja postopek predhodne pisne prijave in soglasja v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006.

¹² Podrobno poročilo je na voljo na spletnem naslovu: <http://impel.eu/projects/enforcement-actions-ii>.

¹³ Odpadki, naštetih v Prilogi k Odločbi Komisije 2000/532/ES (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

Nastajanje odpadkov

Leta 2009 je v EU-27 nastalo približno 77 milijonov ton nevarnih odpadkov. Med letoma 2000 in 2008 se je skupna količina nevarnih odpadkov, nastalih v državah EU-27, povečala za 46 %. Količina nevarnih odpadkov, nastalih v letu 2009, je nekoliko manjša od količine v letu 2008.

Pošiljke odpadkov

V obdobju 2007–2009 je bila skupna količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih iz držav članic EU, približno 33,1 milijona ton, od tega je bilo približno 22,9 milijona ton nevarnih odpadkov. Med nevarnimi odpadki, poslanih iz držav članic, jih je bilo 99 % namenjenih v EU-27 in države Efte, več kot 95 % pa jih je ostalo v EU-15.

V obdobju 2007–2009 je bila skupna količina vseh prijavljenih odpadkov, poslanih v države članice EU, približno 37 milijonov ton, od tega je bilo približno 20,5 milijona ton nevarnih odpadkov. Več kot 96 % nevarnih odpadkov je bilo poslanih iz drugih držav članic ali držav Efte, več kot 80 % pa jih je bilo poslanih iz EU-15.

Nezakonite pošiljke

Za leto 2009 so države članice poročale o približno 400 primerih nezakonitih pošiljk odpadkov, vendar je skupno število takih pošiljk verjetno precej večje. Leta 2009 je približno polovica sporočenih nezakonitih pošiljk zajemala pošiljke med državami članicami, druga polovica pa je zajemala pošiljke v EU ali iz nje. Število kontrol in naključnih pregledov v EU se med državami članicami zelo razlikuje.

8. NASLEDNJI UKREPI

Komisija je med 25. januarjem in 12. aprilom 2011 opravila javno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi o načinih krepitev inšpekcijskega nadzora in izvrševanja Uredbe.¹⁴ Velika večina (89 %) zainteresiranih strani je podprla novo zakonodajo EU, ki krepi zahteve glede inšpekcijskih pregledov. Med predlaganimi možnostmi so bili načrtovanje inšpekcijskih pregledov, pregledi višje v proizvodni verigi, usposabljanje uradnikov in dolžnost nosilcev dejavnosti, da predložijo dokaze v nekaterih primerih, ko obstajajo utemeljeni razlogi za sum neizpolnjevanja Uredbe. Komisija trenutno izvaja oceno ekonomskih, socialnih in okoljskih učinkov morebitnih prihodnjih zakonodajnih in nezakonodajnih ukrepov.

---

¹⁴ Spletišče „Vaš glas v Evropi“: http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_sl.htm, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.